

به نام خدا

دانشگاه تهران
پردیس دانشکده‌های فنی
دانشکده برق و کامپیوتر

درس هوش مصنوعی قابل اعتماد

مدرس: دکتر مصطفی توسلی‌پور

تمرین شماره ۴

خرداد ماه ۱۴۰۳

4	سوال اول : security
4	بخش اول - شناسایی trigger
5	زیربخش اول - بازسازی trigger به صورت مهندسی معکوس
6	زیربخش دوم - شناسایی برجسب مورد حمله قرار گرفته
6	بخش دوم - پاکسازی مدل و کاهش اثر حمله
7	سوال دوم : PRIVACY
7	بخش اول
7	زیربخش اول
7	زیربخش دوم
7	زیربخش سوم
8	بخش دوم
8	زیربخش اول
8	زیربخش دوم
8	زیربخش سوم
8	زیربخش چهارم
9	سوال سوم : FAIRNESS
9	بخش اول: دیتا و ارزیابی مدل
9	بارگذاری داده
9	ارزیابی مدل
10	بخش دوم: پیاده سازی مدل پایه
11	بخش سوم: پیاده سازی مدل عادل
12	بخش چهارم: مقایسه و نتیجه گیری

12..... بخش پنجم: امتیازی

13مراجع

14..... نکات تحویل

سوال اول : SECURITY

یک حمله backdoor شامل قرار دادن یک trigger در داده‌های آموزش می‌شود، به طوری که مدل یاد می‌گیرد تا در صورت مشاهده این trigger در داده ورودی، خروجی خاصی (اشتباه) را نتیجه دهد. همچنین در صورت عدم وجود trigger، مدل عملکرد عادی خود را دارد که این امر شناسایی این حمله را دشوار می‌کند.

در این قسمت یک مدل ساده کانولوشنی که بر اساس مجموعه داده‌ی MNIST آموزش دیده و مورد حمله backdoor نیز قرار گرفته شده است، در اختیار شما قرار داده‌ایم. از شما می‌خواهیم تا با استفاده از روش‌های ارائه شده در مقاله [1] Neural Cleanse، ابتدا trigger را شناسایی و بازیابی کرده و سپس مدل را پاکسازی کنید.

بخش اول – شناسایی TRIGGER

در این مقاله، دو فرض اساسی در نظر گرفته شده‌است:

1. یک اینکه ما به مدل مورد حمله قرار گرفته، دسترسی داریم

2. تعدادی از داده‌های سالم نیز در دسترس ما قرار دارند.

لذا معماری مدل آموزش‌یافته در ذیل قابل مشاهده می‌باشد. شما باید پس از ساخت مدل، وزن‌های مدل مرتبط با خود را با توجه به رقم آخر شماره دانشجویی خود، از میان وزن‌هایی که در اختیارتان قرار داده‌ایم، انتخاب کرده و آن‌ها را بارگذاری کنید. همچنین برای داده‌های سالم می‌توانید از داده‌های آزمون¹ مجموعه داده MNIST استفاده کنید.

¹ Test

Model Structure

```
(conv1): Sequential(
  (0): Conv2d(1, 16, kernel_size=(5, 5), stride=(1, 1))
  (1): ReLU()
  (2): AvgPool2d(kernel_size=2, stride=2, padding=0)
)
(conv2): Sequential(
  (0): Conv2d(16, 32, kernel_size=(5, 5), stride=(1, 1))
  (1): ReLU()
  (2): AvgPool2d(kernel_size=2, stride=2, padding=0)
)
(fc1): Sequential(
  (0): Linear(in_features=512, out_features=512, bias=True)
  (1): ReLU()
)
(fc2): Sequential(
  (0): Linear(in_features=512, out_features=10, bias=True)
  (1): Softmax(dim=-1)
)
(dropout): Dropout(p=0.5, inplace=False)
```

زیربخش اول – بازسازی TRIGGER به صورت مهندسی معکوس

در مقاله معرفی شده، با حل یک مسئله بهینه‌سازی^۱، سعی بر بازسازی trigger به صورت مهندسی معکوس برای تمامی برچسب‌ها شده‌است. ابتدا دو ترم موجود در تابع بهینه‌سازی مورد نظر را توضیح داده **(4نمره)** و سپس با پیاده‌سازی این قسمت، به ازای تمام برچسب‌ها، trigger مرتبط به هر کدام را بازسازی کرده و نمایش دهید. **(13نمره)**

(راهنمایی: می‌توانید از کتابخانه‌هایی مانند Pytorch برای حل مسئله بهینه‌سازی استفاده کنید. دو پارامتر pattern و mask را به صورت یک کاناله در نظر گرفته و با عدد 1 مقداردهی اولیه کنید. همچنین برای محدود کردن مقادیر آنها در بازه (0, 1) می‌توانید از توابع فعالسازی مانند sigmoid یا tanh یا ... استفاده کنید.)

زیربخش دوم – شناسایی برچسب مورد حمله قرار گرفته

در این بخش، می‌خواهیم تا با استفاده از یک روش شناسایی داده‌ی پرت بر اساس مقادیر MAD^1 ، برچسب مورد حمله قرار گرفته را شناسایی کنیم. ابتدا به طور مختصر دلیل استفاده از این روش را توضیح داده (3نمره) و سپس با پیاده‌سازی این بخش از مقاله، برچسب مورد حمله قرار گرفته را گزارش کرده و trigger مرتبط به آن را نمایش دهید. (6نمره)

بخش دوم – پاکسازی مدل و کاهش اثر حمله

در مقاله معرفی شده، پس از شناسایی و بازیابی trigger، برای کاهش اثر حمله سه روش متفاوت معرفی شده‌است. ابتدا هر کدام از این سه روش را به طور مختصر توضیح دهید. (6نمره) در ادامه روش سوم یعنی Unlearning را با استفاده از trigger بازیابی شده پیاده‌سازی کرده، سپس دقت مدل و درصد حملات موفق را برای هر دو مدل مورد حمله قرار گرفته و پاکسازی شده بروی داده‌های آزمون گزارش دهید. (8نمره)

(راهنمایی: 1- برای پاکسازی مدل تنها نیاز به یک دوره² آموزش مدل دارید. برای آماده‌سازی دیتاست از داده‌های آزمون MNIST استفاده کرده و trigger بازسازی شده را مطابق مقاله به 20 درصد آن‌ها اعمال کنید. توجه کنید که برچسب تمام داده‌ها درست باشد. 2- در صورتی که در بخش اول موفق به بازیابی trigger نشده‌اید، می‌توانید از trigger اصلی برای بخش دوم استفاده کنید. اطلاعات مربوط به trigger هر یک از مدل‌ها داخل فایل "triggers_information" مهیا شده‌است)

¹ Median Absolute Deviation
² Epoch

سوال دوم : *PRIVACY*

بخش اول

سیستمی را در فرض کنید که از یک مدل ϵ -Differentially private با مکانیسم لاپلاس برای محافظت از میانگین و کل درآمد در یک جامعه استفاده می کند و دو درخواست زیر را در نظر بگیرید.

درخواست یک: متوسط درآمد جامعه چقدر است؟

درخواست دو: درآمد کل جامعه چقدر است؟

این جامعه شامل 500 نفر است. حساسیت مربوط به درخواست شماره یک ، 5000 دلار و حساسیت مربوط به درخواست دوم ، 50000 دلار می باشد. ($\epsilon = 0.1$ (privacy guarantee) در نظر بگیرید.

زیربخش اول

مقدار b در توزیع لاپلاس را برای هر درخواست محاسبه کنید. (3 نمره)

زیربخش دوم

اگر میانگین درآمد واقعی جامعه 40 هزار دلار و کل درآمد واقعی جامعه 20 میلیون دلار باشد و شما یک نویز 2000 دلاری را برای درخواست مربوط به درآمد متوسط و یک نویز 5000 دلاری را برای درخواست درآمد کل از توزیع های لاپلاس مربوطه به هر کدام نمونه برداری کنید، مقادیر Privacy-preserving گزارش شده برای میانگین و درآمد کل را حساب کنید. (5 نمره)

زیربخش سوم

حال، فرض کنید هر دو درخواست را به داده ها اعمال می کنیم، که به عنوان composition of differential privacy شناخته می شود. اگر بخواهیم overall privacy loss را کمتر از $\epsilon = 0.1$ نگه داریم، باید privacy budget را برای هر درخواست تنظیم کنیم. با اختصاص دادن $\epsilon_1 = 0.05$ را به درخواست مربوط به درآمد متوسط و $\epsilon_2 = 0.05$ را به درخواست درآمد کل ، اثر این تغییر بر پارامتر scale در توزیع لاپلاس مربوط به هر درخواست و میانگین و درآمد کل گزارش شده را توضیح دهید. (7 نمره)

بخش دوم

پایگاه داده D متشکل از n نود، و یک مجموعه درخواست $Q = q_1, q_2, \dots, q_k$ که باید بر روی این پایگاه داده اعمال شود را در نظر بگیرید. هر درخواست به صورت یک counting query بوده و پاسخ ها به صورت یک عدد صحیح در بازه $[0, n]$ می باشند. در این سوال ما قصد داریم تا برای هر درخواست از یک مدل (ϵ, δ) - Differentially private با مکانیزم لاپلاس که در آن $\delta = 10^{-5}$ و $\epsilon = 0.1$ می باشند استفاده کنیم.

با فرض اینکه $\Delta f = 1$ (sensitivity of each query) است و با در نظر گرفتن یک توزیع لاپلاس برای نویز با توزیع چگالی احتمال زیر

$$f(x|b) = \frac{1}{2b} \exp\left(\frac{-|x|}{b}\right)$$
$$b = \frac{\Delta f}{\epsilon}$$

زیربخش اول

مقدار b ، ضریب scale مربوط به توزیع لاپلاس را محاسبه کنید. (3 نمره)

زیربخش دوم

اگر پاسخ دقیق برای درخواست $q_i = 500$ باشد، احتمال اینکه پاسخ نویزی بیشتر از 505 باشد را محاسبه کنید. (راهنمایی: از تابع توزیع تجمعی (CDF) توزیع لاپلاس استفاده کنید) (6 نمره)

زیربخش سوم

حال سناریویی را در نظر بگیرید که در آن درخواست ها را به طور متوالی اعمال می شوند و پارامترهای privacy برای هر درخواست i به صورت (ϵ_i, δ_i) میباشد، که در آن $\epsilon_i = \frac{\epsilon}{k}$ و $\delta_i = \frac{\delta}{k}$ هستند. مقدار b و احتمال اینکه پاسخ نویزی برای q_i بزرگتر از 505 باشد را دوباره محاسبه کنید. (7 نمره)

زیربخش چهارم

در Unbounded Differential Privacy، اگر بدانیم که درصد معین p (بیان شده به صورت اعشاری) از کل جمعیت از پایگاه داده اضافه یا حذف شده است، حساسیت Δf را به گونه ای عوض کنید تا این تغییر منعکس شود و مقدار b و احتمال اینکه پاسخ نویزی بیشتر از 505 باشد را دوباره محاسبه کنید. (9 نمره)

سوال سوم : FAIRNESS

در این تمرین قصد داریم مبحث عدالت¹ را بررسی نماییم. همان طور که می دانید برای استفاده از مدل های یادگیری ماشین برای تصمیم گیری، نیاز می باشد مدل به صورت عادل² عمل نموده و می بایست فاقد سوگیری خاصی نسبت به برخی ویژگی های حساس باشد. در این تمرین به بررسی عادل بودن یک مدل طبقه بند می پردازیم.

شما یک دیتاساینیست در یک شرکت مطرح می باشید، در پایان سال دیتای کارمندان شرکت در اختیار شما قرار داده شده است و شما می خواهید یک طبقه بند شامل دو کلاس طراحی نمایید که فارغ از بحث جنسیت افراد، پیش بینی نماید که فرد مورد نظر دستمزد بالاتر از 50K و یا پایین تر از 50K دریافت می نماید.

نکته ای که در طراحی این مسئله از اهمیت زیادی برخوردار می باشد، توجه به این است که علاوه بر دقیق بودن مدل در پیش بینی، عادل بودن مدل و نگاه برابر به زنان و مردان در بحث دریافت دستمزد از اهمیت بالایی برخوردار می باشد.

بخش اول: دیتا و ارزیابی مدل

بارگذاری داده

فایل دیتاست "data.csv" پیوست شده به همراه تمرین را بارگذاری نمایید.

ارزیابی مدل

ارزیابی این مدل از دو طریق صورت می پذیرد، مانند تمام مدل های طبقه بند نیاز می باشد اطمینان حاصل نماییم که مدل به خوبی آموزش دیده و می تواند به درستی پیش بینی انجام دهد. می توانید از متریک های مانند دقت برای سنجش این بخش استفاده نمایید.

از جهتی دیگر می بایست اطمینان حاصل شود که مدل به صورت عادلانه برای دو جنسیت زن و مرد عمل می نماید. برای سنجش عادل بودن مدل از دو متریک Zemel Fairness و Disparate Impact استفاده

¹ Fairness
² Fair

می‌نماییم. آن‌ها را پیاده سازی نموده و در مراحل بعد برای سنجش مدل خود از آن‌ها استفاده نمایید.

(5نمره)

C : خروجی طبقه بند

S : کلاس مربوط به زنان

\bar{S} : کلاس مربوط به مردان

+ : درآمد بالای 50k

$$\text{Zemel Fairness} = \text{prob}(C = + | S = \bar{s}) - \text{prob}(C = + | S = s)$$

$$\text{Disparate Impact} = \frac{\text{prob}(c = + | S = s)}{\text{prob}(C = + | S = \bar{s})}$$

بخش دوم: پیاده سازی مدل پایه¹

ابتدا دیتاست خود را به 70٪ برای آموزش و 30٪ برای تست تقسیم کنید. سپس یک طبقه بند طراحی نمایید تا بتواند میزان درآمد افراد را پیش‌بینی نماید. پس از آموزش و گزارش ارزیابی مدل خود به سوالات زیر پاسخ دهید. (10 نمره)

- آیا مدل به خوبی توانسته است درآمد را پیش‌بینی نماید؟
- آیا مدل برای زنان و مردان به صورت عادل عمل می‌نماید؟
- به نظر شما، حذف ویژگی حساس از دیتاست می‌تواند در عادل کردن مدل موثر باشد؟

بخش سوم: پیاده سازی مدل عادل

در این بخش برای آموزش یک مدل عادل، از روشی برای از بین بردن سوگیری¹ با توجه به ویژگی

حساس در دیتاست استفاده می‌نماییم. مدل خود را پس از طی نمودن مراحل زیر و به دست آوردن

دیتاست جدید آموزش دهید. (20 نمره)

- ابتدا از مدل مرحله قبل استفاده نموده و خروجی مدل را به دیتاست خود اضافه نمایید.
- سپس به ازای هر فرد احتمال هر خروجی را محاسبه نموده و ماکسیم آن را به دیتاست اضافه نمایید.
- سپس دیتاست را به دو قسمت افرادی که (CP) promotion دریافت می‌کنند و افرادی که demotion (CD) دریافت می‌کنند تقسیم کنید.
 - CP: مردانی که درآمد بالای 50k دارند، بر اساس احتمال صدی مرتب² نمایید.
 - CD: زنانی که درآمد زیر 50k دارند، بر اساس احتمال نزولی مرتب² نمایید.
- کلاس‌های n ردیف اول هر دسته را با یکدیگر جابه‌جا نمایید.

$$n = \frac{(Ss \times S\bar{s}+) - (S\bar{s} \times Ss+)}{Ss + S\bar{s}}$$

Ss: تعداد زنان

S \bar{s} : تعداد مردان

+Ss: تعداد زنانی که مدل اولیه پیش بینی درآمد بالای 50k برای آن‌ها داشته است.

+S \bar{s} : تعداد مردانی که مدل اولیه پیش بینی درآمد بالای 50k برای آن‌ها داشته است.

- در نهایت دو ستون پیش بینی مدل اولیه و احتمالات را از دیتاست خود حذف نمایید.
- مدل خود را با دیتای جدید به دست آمده آموزش دهید و نتایج را گزارش کنید و تحلیل کنید.

Bias¹
Sort²

بخش چهارم: مقایسه و نتیجه گیری

در این قسمت نتایج به دست آمده از دو مدل بالا را در یک جدول گزارش داده و به سوالات زیر پاسخ

دهید: (5 نمره)

- کدام مدل از دقت بالاتری برخوردار است؟
- کدام مدل عادل می باشد؟
- آیا ارتباطی بین دقت و عادل بودن مدل مشاهده می‌نمایید؟ توضیح دهید.
- یک روش دیگر برای عادل کردن طبقه‌بند معرفی کنید . تحلیل نمایید چرا این روش را معرفی نموده‌اید و به چه علت آن را موثر می‌دانید.
- یک روش دیگر برای عادل کردن طبقه‌بند معرفی کنید و تحلیل نمایید چرا این روش را معرفی نموده‌اید و به چه علت آن را موثر می‌دانید.

بخش پنجم: امتیازی

روشی که در آخرین بخش قسمت قبل معرفی نموده را پیاده‌سازی نموده و نتایج خود را گزارش دهید.

نتایج به دست آمده را با مدل‌های قبلی مقایسه نمایید. (10 نمره)

[1] Bolun Wang, Yuanshun Yao, Shawn Shan, Huiying Li, Bimal Viswanath, Haitao Zheng, and Ben Y Zhao. Neural cleanse: Identifying and mitigating backdoor attacks in neural networks. In Proceedings of 40th IEEE Symposium on Security and Privacy, 2019

نکات تحویل

- مهلت ارسال این تمرین تا پایان روز "جمعه 15 تیر ماه" خواهد بود.
- در نظر داشته باشید که در این تمرین امکان استفاده از گریس وجود نداشته و پس از اتمام مهلت تحویل، سامانه بسته خواهد شد.
- پیاده سازی با زبان برنامه نویسی پایتون باید باشد و کدهای شما باید قابل اجرا بوده و به همراه گزارش آپلود شوند.
- انجام این تمرین به صورت یک نفره می باشد.
- در صورت مشاهده هر گونه تشابه در گزارش کار یا کدهای پیاده سازی، این امر به منزله تقلب برای طرفین در نظر گرفته خواهد شد.
- استفاده از کدهای آماده بدون ذکر منبع و بدون تغییر به منزله تقلب خواهد بود و نمره تمرین شما صفر در نظر گرفته می شود
- در صورت رعایت نکردن فرمت گزارش کار نمره گزارش به شما تعلق نخواهد گرفت.
- تحویل تمرین به صورت دستنویس قابل پذیرش نیست.
- تمامی تصاویر و جداول مورد استفاده در گزارش کار باید دارای توضیح (caption) و شماره باشند.
- بخش زیادی از نمره شما مربوط به گزارش کار و روند حل مسئله است.
- لطفا گزارش، فایل کدها و سایر ضمایم مورد نیاز را با فرمت زیر در سامانه بارگذاری نمائید.
- HW4_[Lastname]_[StudentNumber].zip
- در صورت وجود سوال و یا ابهام میتوانید از طریق رایانامه زیر با موضوع TAI_HW4 با دستیاران آموزشی در ارتباط باشید:

○ سوال اول: مهیار ملکی mahyar.maleki@ut.ac.ir

○ سوال دوم: مهدی دهشیری mhdhshri@gmail.com

○ سوال سوم: فرزانه حاتمی نژاد farzaneh.hatami@ut.ac.ir

با آرزوی سلامتی و موفقیت روزافزون.